

Als u in de strafzaak door een advocaat wordt bijgestaan, is het van belang dat u de advocaat op de hoogte houdt van de voortgang in het onderzoek. Na aangifte zal het politieonderzoek waarschijnlijk nog wel enige tijd in beslag nemen.

Wanneer de politie het onderzoek heeft afgerond zal het volledige dossier worden voorgelegd aan de officier van justitie. De officier leidt het politieonderzoek en is degene die bij een zitting aan de rechter zal uitleggen waar de verdachte voor terechtstaat en welke straf hij of zij dient te krijgen bij een bewezenverklaring.

Vervolging

De officier zal beoordelen of de aangifte voldoende onderbouwd kan worden met bewijsmiddelen. Als dit het geval is zal de officier de zaak willen voorleggen aan de rechter. Wanneer er onvoldoende bewijs te vinden is voor de feiten waarvan aangifte is gedaan, zal de zaak worden geseponeerd. Ook kan het zo zijn dat in een eerder stadium al wordt besloten dat de zaak (op dit moment) niet voortgezet wordt. De politie zal de zaak dan administratief opleggen. Het is van groot belang dat u contact met de advocaat opneemt als de politie u bericht dat de zaak waarschijnlijk niet zal worden voortgezet. Ook moet u de advocaat inlichten als de politie de zaak doorstuurt naar de Landelijke Expertisegroep Bijzondere Zedenzaken (LEBZ).

Wanneer de zaak niet voortgezet wordt, is het raadzaam een gesprek te hebben met de officier van justitie of de politie. Wanneer het mogelijk is zal de advocaat bij dat gesprek aanwezig willen zijn. In dat geval is het belangrijk dat u met de advocaat overlegt voordat het gesprek gepland wordt. Soms wordt u ook begeleid door iemand van Slachtofferhulp en kan er besloten worden dat deze begeleider aanwezig is tijdens het gesprek met de officier, in plaats van de advocaat.

Getuigenverhoor rechter-commissaris

Tijdens de aangifte bent u gehoord door de politie. Het kan zijn dat u op een later moment nogmaals gehoord wordt door de rechter-commissaris. U ontvangt daarvoor dan een oproep. Dit kan zijn op verzoek van de advocaat van de verdachte of op verzoek van de officier van justitie. Het is meestal voor het slachtoffer (dus niet voor andere getuigen) toegestaan om een eigen advocaat mee te nemen naar dat verhoor.

Zitting

Als de officier van justitie heeft besloten dat de zaak moet worden voorgelegd aan de rechter komt er een zitting. De zaak wordt dan voorgelegd aan de rechtbank. Meestal is dat bij zedenzaken de meervoudige kamer. De meervoudige kamer bestaat uit drie rechters. Zij doen twee weken na de inhoudelijke behandeling van de zaak uitspraak. Soms wordt de zaak behandeld door een politierechter. Dan wordt de zaak door één rechter behandeld en wordt er meteen uitspraak gedaan. In de oproep voor de inhoudelijke behandeling van de zaak wordt vermeld of de verdachte voor een meervoudige kamer of de politierechter moet verschijnen.

Soms worden er vóór de inhoudelijke behandeling van de zaak pro forma of regiezittingen gepland. Dat zijn zittingen waarbij de zaak nog niet inhoudelijk wordt behandeld maar bijvoorbeeld onderzoeksverzoeken worden besproken of wordt besproken of de verdachte in voorlopige hechtenis blijft. Het is niet gebruikelijk dat een slachtoffer daarbij aanwezig is. Soms wordt het slachtoffer van deze zittingen op de hoogte gesteld, maar soms ook niet. Uw advocaat heeft geen invloed op deze zittingen en meestal is de advocaat niet aanwezig. Soms is de advocaat wel op de hoogte gebracht, maar soms ook niet. Waar mogelijk zal de advocaat u van een pro forma of regiezitting op de hoogte brengen.

Alle zittingen worden gepland zonder rekening te houden met de agenda van de slachtofferadvocaat. Wanneer de agenda van de advocaat het toelaat en de aanwezigheid nodig is, zal de advocaat aanwezig zijn. Als u zelf geen vordering wenst in te dienen, dan is de aanwezigheid van de advocaat bijvoorbeeld niet nodig. De advocaat kan immers alleen wat zeggen over de vordering en is voor de rest van de tijd toeschouwer, net als u.

Dit betekent voor de meeste advocaten dat zij bij een meerdaagse behandeling in principe alleen aanwezig zijn op de dag dat de vordering benadeelde partij wordt behandeld (mits de agenda het toelaat). In de praktijk lukt het voor advocaten in de meeste gevallen om bij de behandeling van de zaak aanwezig te zijn. Wanneer het niet lukt om aanwezig te zijn probeert de advocaat doorgaans een vervanger te vinden op zijn of haar kantoor, wanneer het van belang is dat de vordering nog nader wordt toegelicht. Maar ook dat kan niet worden gegarandeerd.

Vordering benadeelde partij

Voor het slachtoffer bestaat de mogelijkheid om, door middel van het voegingsformulier, aan de rechter te verzoeken om de verdachte te veroordelen tot het betalen van een bedrag aan schadevergoeding aan het slachtoffer. Dat verzoek kan alleen worden toegewezen als er sprake is van een bewezenverklaring voor het feit waarvan het slachtoffer aangifte heeft gedaan.

De rechter kan het bedrag geheel of gedeeltelijk toewijzen of de vordering doorverwijzen naar de civiele rechter als de behandeling van de vordering tot 'een onevenredige belasting van het strafgeding' leidt.

De advocaat zal met u bespreken of u een bedrag wilt vorderen en u adviseren over de hoogte van het bedrag. De vordering wordt dan door middel van een voegingsformulier of schadeopgaveformulier en een toelichting met bewijsmiddelen voor u ingediend.

Schadevergoedingsmaatregel

Bij de vordering verzoekt de advocaat de rechtbank doorgaans standaard de zogenaamde schadevergoedingsmaatregel op te leggen. Dat wordt ook in eigenlijk alle gevallen door de rechter gedaan. Dit betekent dat het CJIB aan de slag gaat met het innen van de vordering en u zelf geen actie hoeft te ondernemen. Als het vonnis onherroepelijk is (dat betekent dat er geen hoger beroep of cassatie meer kan worden ingesteld door de verdachte) ontvangt u daarom een brief van het Slachtoffer Informatiepunt Schadevergoedingsmaatregelen (SIS). U kunt in de uitspraak lezen of de rechter deze maatregel heeft opgelegd.

Voorschotregeling

Sinds 1 januari 2011 is er voor slachtoffers van ernstige gewelds- en zedenmisdrijven een speciale regeling die geldt wanneer er een bedrag aan schadevergoeding wordt toegewezen tijdens het strafproces. Dit bedrag zal dan namelijk, na een periode van acht maanden na de dag waarop het vonnis onherroepelijk is geworden, als voorschot worden uitbetaald aan het slachtoffer.

Tijdens die eerste acht maanden wordt geprobeerd het bedrag te innen bij de verdachte. Lukt dit (gedeeltelijk) niet dan zal het bedrag of het restant aan u als voorschot worden betaald, waarna het CJIB doorgaat met innen bij de verdachte.

Schriftelijke bewijsmiddelen voor de schade

Mocht u kosten gemaakt hebben die verband houden met de aangifte, denk daarbij bijvoorbeeld aan een eventuele eigen bijdrage voor de therapie, reiskosten en/of kosten vanwege beveiliging, dan ontvangt de advocaat graag zo snel mogelijk schriftelijke bewijzen (in kopie). Bewaar facturen en andere schriftelijke bewijzen dus goed.

Ook is het van belang dat u de advocaat op de hoogte houdt van eventueel ingeroepen hulpverlening. Geef de naam van de GGZ-instelling, psychologenpraktijk of andere instelling (ziekenhuis, fysiotherapeut enzovoort) waar u wordt begeleid zo snel mogelijk door. Bespreek verder met uw therapeut of hij of zij bereid is een brief op te stellen met informatie over de behandeling en de relatie met het feit waarvan aangifte is gedaan. De advocaat kan u dan een medische machtiging laten ondertekenen, informatie opvragen en dit inbrengen bij het verzoek om een schadevergoeding.

Spreekrecht

Na de aangifte van bepaalde strafbare feiten is er een mogelijkheid voor het slachtoffer om te spreken tijdens de zitting. Is dit het geval, dan staat dit vermeld in het antwoordformulier dat u van het parket krijgt. In dat geval kunt u zelf spreken of een schriftelijke verklaring op laten stellen die tijdens de zitting wordt voorgelezen.

Schadefonds Geweldsmisdrijven

Naast het indienen van een vordering benadeelde partij bestaat er nog een mogelijkheid om een schadevergoeding te verzoeken. Het Schadefonds Geweldsmisdrijven is een fonds voor slachtoffers van ernstige gewelds- en zedendelicten. De advocaat vraagt doorgaans bij uw aanmelding direct een aanvraagformulier aan bij het fonds.

Wanneer er wat meer bekend is over uw zaak en eventuele schade overlegt de advocaat met u over een aanvraag bij het fonds.

Bij het fonds kan een aanvraag worden ingediend die losstaat van de strafzaak. Het maakt dus niet uit of er een zitting komt en of er een bedrag wordt toegewezen in de strafzaak of niet. Het schadefonds beoordeelt de zaak zelf en besluit eerst of u in aanmerking komt voor een uitkering en dan over de hoogte van deze uitkering. De beslistermijn van het Schadefonds is op dit moment ruim een half jaar na het indienen van een volledig ingevuld aanvraagformulier.

Het mag niet zo zijn dat u tweemaal een vergoeding krijgt voor dezelfde posten. Het kan dus zo zijn dat er achteraf door het fonds nog een verrekening plaatsvindt als blijkt dat de verdachte/dader of bijvoorbeeld de verzekeraar ook al bepaalde kosten aan u heeft vergoed.